

**Pārskats par Zirņu pagasta Butnāru
bibliotēkas darbu 2016.gadā.**

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	3
4. Personāls.....	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	4
6. Krājums	5
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	7
8. Novadpētniecība	7
9. Projekti	8
10. Publicitāte	8
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	8
12. Pielikumi.....	9

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Zirņu pagasta Butnāru bibliotēka ir Zirņu pagasta pārvaldes struktūrvienība, kura darbojas saskaņā ar Zirņu pagasta Butnāru bibliotēkas nolikumu un lietošanas noteikumiem.

Bibliotēkas misija ir nodrošināt ikvienam interesentam kvalitatīvus bibliotekāros, informācijas pakalpojumus un lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Pārskata perioda prioritātes bija nodrošināt bērniem iespēju lietderīgai laika pavadīšanai, uzlabot krājuma kvalitāti, uzlabot bibliotēkas aprīkojumu.

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav.

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Atkārtotās akreditācijas atzinums ir spēkā līdz 2020. gada 15. maijam.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Kopā (EUR)	11037	8972	10632
Pašvaldības finansējums	11037	8972	10632
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2014	2015	2016
Izdevumi kopā (EUR)	11037	8972	10632
Darbinieku atalgojums (bruto)	5324	5241	5717
Krājuma komplektēšana	1134	1147	1300

Balstoties uz gada darba plāniem un akreditācijas komisijas ieteikumiem, tika izstrādāts attīstību veicinošs gada budžets. Kā redzams tabulā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, finansējums bibliotēkas uzturēšanai un darbībai ir pieaudzis.

Krājuma komplektēšanai, salīdzinot ar pēdējiem diviem gadiem, finansējums ir pieaudzis. Pamatojoties uz to, ka krājuma kvalitātes uzlabošanai nepieciešams lielāks finansējums, tika pieņemts lēmums nedaudz to palielināt. Dāvinājumi un saņemtie lietošanā bez atlīdzības izdevumi par 133 euro nav iekļauti tabulā.

Tā kā viena no gada prioritātēm bija bibliotēkas aprīkojuma uzlabošana, tika iekļauta inventāra iegāde par 1850 euro un tas radīja lielāku budžeta pieaugumu.

Citās pozīcijās finansējums palicis iepriekšēja gada līmenī.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2016. gadā Butnāru bibliotēkā netika veikti remontdarbi, jo bibliotēkas telpas ir apmierinošā stāvoklī. Ir iekļauta 2017. gadā izremontēt griestus 38 m² platībā.

Pārskata gadā bibliotēkā tika nomainīti pilnīgi visi grāmatu plaukti (pielikums Nr. 1). Tika iegādātas mēbeles bērnu telpai. Bibliotēkā ir modernas, mūsdienām atbilstošas mēbeles.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	7	apmierinošs	4 datori labā stāvoklī, 3 neapmierinošā
Plānie klienti				
Multifunkcionālās		2	labs	

iekārtas				
Printeri	1		labs	
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri	1		labs	
Citas iekārtas				

Bibliotēkā ir 7 datori lietotājiem, multifunkcionālās iekārtas, skeneris, printeris. Datoru un citu IT skaits pietiekošs. Tāpat pieejams Wi-Fi tīkls, ko labprāt ir izmantojuši apmeklētāji, kuri apmeklējuši bibliotēku ar savām IT ierīcēm.

Problēmas var radīt datoru tehniskais stāvoklis. Ar laiku datori noveco, bet jaunu datoru iegāde tuvākajā laikā nav paredzēta.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks uz pilnu slodzi. Darbiniekam ir bakalaura darbs kultūras vadībā.

Lai varētu piedalīties pieredzes apmaiņas braucienos un apmeklēt profesionālās pilnveides kursus, finansējums ir nepietiekošs - 2016. gadā 75 euro. Pārskata gadā ir apmeklēti 8 semināri un 2 profesionālās pilnveides kursi. Pieredzes apmaiņas braucienā ir apmeklēta Brocēnu pašvaldības bibliotēka.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas lietotāju skaits jau trīs gadus ir nemainīgs. Bērnu un jauniešu skaits ir nedaudz samazinājies. Bibliotēkas apmeklētāji ir vietējie iedzīvotāji. Apkalpošanas zonā ir aptuveni 814 iedzīvotāji, tā kā pagasta teritorija ir ļoti liela, tālāk dzīvojošiem iedzīvotājiem ir problemātiski tikt līdz bibliotēkai. Bibliotēka atrodas 4 km no Saldus pilsētas un līdz ar to pilsētā strādājošie un skolnieki izvēlas apmeklēt pilsētas bibliotēku. Prognozējams, ka turpmāk samazināsies lietotāju un apmeklējumu skaits tieši bērnu vidū.

Apmeklējums pieaugušo vidū ir nedaudz audzis. Piedāvātie pakalpojumi un lietotāju līdzdarbošanās pasākumu organizēšanā ir ietekmējuši gada rezultātus. Prognozējams, ka nākamajā gadā apmeklējums paliks tādā pašā līmenī.

Kā viens no iemesliem virtuālā apmeklējuma kritumam ir darba aktivitātes samazināšanās bibliotēku portālā. Rezultāti norāda uz to, ka nepieciešams biežāk un aktīvāk izmantot šo portālu bibliotēkas pakalpojumu un krājuma popularizēšanai.

Izsniegums ir pieaudzis, tas izskaidrojams ar to, ka, pateicoties vietējo iedzīvotāju dāvinājumiem, ir pieaudzis preses izdevumu klāsts. Izsniegto grāmatu skaits ir samazinājies, jo lasītājs izvēlējušies saturā vieglāko literatūru.

Bibliotēka piedāvā maksas un bezmaksas pakalpojumus. Maksas pakalpojumi ir kopēšana, printēšana. Visi pārējie ir bezmaksas pakalpojumi: grāmatu un preses izdevumu izsniegšana, datoru izmantošana, datubāzes "Letonika" un "Lursoft" izmantošana, pasākumi, izstādes.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	90	91	91	-1%; 0
<i>t. sk. bērni</i>	39	39	37	0; -5.1%
Fiziskais apmeklējums	3009	2284	2311	-24.1%; +1.2%
<i>t. sk. bērni</i>	1712	986	848	-42.4%; -14%
Virtuālais apmeklējums		1243	44	-96.4%
Sociālo tīklu apmeklējums				

(skatījumi)				
Izsniegums kopā	4295	3446	3571	-19.8%; +3.6%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1173	539	488	-54%; -9.5%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2526	2617	2808	+3.6%; +7.2%
<i>t. sk. bērniem</i>	1276	273	395	-78.6%; +44.7%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	11%	11%	11%	0
Iedzīvotāju skaits	825	815	814	-1.2%; -0.13%

Bibliotēkas telpas ir piemērotas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Darbs ar pieaugušo auditoriju notika regulāri. Apmeklētāji tika iesaistīti pasākumu organizēšanas procesos, novadpētniecības materiālu vākšanā un apkopošanā, krājuma izvērtēšanā. Tika piedāvāts apskatīt 43 literatūras un 9 tematiskās izstādes (pielikums Nr. 2).

Lietotāju apmācības grupas netika veidotas, jo zema ieinteresētība pēc šāda pakalpojuma. Visbiežāk tika sniegta palīdzība un konsultācijas dažādos jautājumos – IT un e-pakalpojumu lietošanā, dažādu materiālu meklēšanā darbam un mācībām krājumā un e-resursos. 2016. gadā uzziņu skaits – 80.

Pārskata periodā bibliotēkā tika nodrošināta pašvaldības un to iestāžu informācija – afišas par pasākumiem, informācija par sabiedrisko apspriešanu un izsolēm u.c.

Butnāru bibliotēkā “ALISE” ir pieejama no 2016. gada.

Bibliotēkas apmeklētāji elektronisko katalogu izmantojuši neregulāri. Bieži vien bija nepieciešama bibliotēkara palīdzība darbam ar katalogu, meklējot konkrēto izdevumu. Šis pakalpojums turpmāk varētu būt pieprasīts, jo pieaug interese, it sevišķi bērnu un jauniešu vidū.

2016. gadā materiāli netika digitalizēti.

Iekšzemes un starptautiskais SBA: kā redzams tabulā, SBA rādītāji ir samazinājušies. Tam ir vairāki iemesli: krājuma veidošanas principi, kas paredz izvērtēt iepriekšējo gadu uzziņas, pieprasījumu un iegādāties attiecīgus izdevumus; krājuma apgrozības palielināšanas nepieciešamība, kas ietver sevī pēc iespējas vairāk izmantot savas bibliotēkas krājuma piedāvājumu; kā arī saņemto dokumentu skaits mazāks nekā 2015.gadā.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2014	2015	2016
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	83	148	62
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	15	11	8

Rakstiskās aptaujas bibliotēkas darbības kvalitātes novērtēšanai 2016. gadā netika veiktas, taču regulāri mutiski tika aptaujāti lietotāji, lai noskaidrotu kādas grāmatas un kāda satura pasākumi ir nepieciešami. Bibliotēkā ir pieejama klade ierosinājumiem un atsauksmēm, kuru lietotāji izmantojuši pasīvi. Visi dati, uzziņu saturu ieskaitot, tika apkopoti un attiecīgi sastādīts darba plāns.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika ir izstrādāta līdz 2017. gadam ieskaitot. Tajā iekļautie prioritārie virzieni (latviešu daiļliteratūra, nozaru literatūra 5. nod., uzziņu literatūra vidējā skolas vecuma posmam, literatūra pirmskolas vecuma bērniem) pārskata periodā tika pakāpeniski pildīti. Izstrādājot jaunu dokumentu 2017. gadā, tiks ņemti vērā krājuma stāvoklis, finansiālais stāvoklis un apmeklētāju pieprasījums.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2014	2015	2016
Finansējums krājuma komplektēšanai	1134	1147	1299
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	1134	1147	1299
grāmatām	668	672	799
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	341	282	250
periodiskajiem izdevumiem	466	475	499
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	1.4	1.4	1.6

Finansējums krājuma komplektēšanai ir nedaudz pieaudzis, ņemot vērā nelielu bibliotēkas lietotāju skaitu, situācija ir apmierinoša. Nedaudz lielāks finansējums būtu nepieciešama preses izdevumu iegādei, jo pieprasījums pēc šī pakalpojuma pieaug.

Krājuma rekatalogizācija ir pabeigta.

Krājuma inventarizācija 2016. g. netika veikta.

Krājuma rādītāji: kā redzams tabulā, jaunieguvumu skaits, salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem, ir pieaudzis, jo 2016. gadā tika saņemti no iedzīvotājiem dāvinājumā preses izdevumi. 23 % no visiem jaunieguvumiem ir grāmatas, pārējie ir preses izdevumi. No visām iegādātajām 2016. gadā grāmatām 51 % ir latviešu daiļliteratūra un 27 % - bērniem un jauniešiem. Krājumā norakstīto izdevumu skaits pārsniedz ienākušo izdevumu skaitu. Krājums tika attīrīts no nolietotās un nepieprasītās literatūras. Paredzams, ka arī nākamajā gadā tiks strādāts pie krājuma attīrīšanas ar mērķi palielināt krājuma apgrozību.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2014	2015	2016
Jaunieguvumi	361	321	544
Grāmatas	110	131	126
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	55	60	64
<i>t. sk. bērniem</i>	41	46	34
Izslēgtie dokumenti	565	320	1210
Krājuma kopskaits	5909	5842	5176
Grāmatu krājuma apgrozība	0.2%	0.1%	0.1%
Periodisko izdevumu apgrozība	3.6%	3.4%	3.0%

Datubāzes: Bibliotēkā ir pieejamas divas abonētās datubāzes *Letonika* un *Lursoft*.

Pašu veidotās datubāzes nav.

Kā redzam tabulā, lielāks pieprasījums ir pēc *Letonikas*. Tas izskaidrojams ar to, ka datubāzes saturs ir paredzēts plašākam apmeklētāju lokam, savukārt *Lursoft* datubāzes saturs paredzēts daudz šaurākam interesentu lokam. Bibliotēka pārtraukusi abonēt vairākus drukātus preses izdevumus, līdz ar to paredzams pieaugums *Lursoft* laikrakstu bibliotēkas lietošanas pieaugums.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2014	2015	2016
Letonika	61	122	122
News	0	2	19

Krājuma popularizēšanai tika veidotas literatūras izstādes. Jebkurā pasākumā, pašu vai citu veidotā, kur piedalās bibliotēka, tika izmantotas grāmatas. Informācija par jaunumiem un datubāzēm tika izvietota informācijas stendā gan bibliotēkā, gan ārpus tās. Tika veidotas grāmatzīmes ar informāciju par jaunumiem un datubāzēm.

Strādājot ar parādniekiem, visbiežāk tika izmantoti sakaru līdzekļi, e-pasts. Ne vienmēr uzreiz tika izdevumi atgriezti atpakaļ, taču bibliotēka darīja un darīs visu, lai atgūtu izdevumus. Visgrūtāk strādāt ar bērniem un jauniešiem, jo viņiem zema atbildības sajūta.

Krājuma kvalitātes uzlabošanai nepieciešams atjaunot nozaru literatūru. Tas pārskata periodā tika darīts, norakstot un iegādājoties jaunus izdevumus, taču process ir samērā lēns.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Strādāt ar bērniem paliek arvien grūtāk. Bibliotēkas tuvumā nav ne skolas ne citu izglītības iestāžu, dienas lielāko daļu bērni un jaunieši atrodas ārpus apkalpošanas zonas, līdz ar to bibliotēku apmeklē tikai nepieciešamības gadījumā. Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi bērniem, it sevišķi jauniešiem, nav aktuāli. 2016. gadā bibliotēkas pakalpojumus izmantojuši 37 bērni un jaunieši līdz 18. g.v. Salīdzinoši ar iepriekšējo gadu, skaits ir nemainīgs.

Bibliotēkas krājums bērniem un jauniešiem katru gadu tiek atjaunots. 2016. gadā tika papildināts ar 34 jauniem izdevumiem, kas ir 27% no viesiem jaunieguvumiem. Komplektējot krājumu, tika ņemti vērā bērnu vecumposmi, pieprasījums, ieteicamā literatūra skolās. Tika vērtēta katra izdevuma aktualitāte.

Apmācības, bibliotēkārās stundas bērniem netika rīkotas, taču individuāli tika sniegtas konsultācijas. Vispieprasītākais pakalpojums bērnu vidū bija datori un internets. Izmantojot tieši šo pakalpojumu, rodas visvairāk jautājumu. Tāpat bērniem sagādāja grūtības piemeklēt grāmatas atbilstoši vecumam.

Bērnu krājuma popularizēšanai tika organizētas izstādes, radošās darbnīcas. Tā kā grāmatu lasīšana nav populārākā nodarbe, tika meklētas citas iespējas bērnu piesaistei. Populāras kļūst galda un grīdas spēles, cerams, ka arī turpmāk bērniem nezdīs interese pēc šīm nodarbēm (pielikums Nr. 3).

Pilnveidots bērnu stūrītis ar galda un grīdas spēlēm, kā arī iegādātas mēbeles – divvietīgais krēsls un galds.

Pagasta teritorijā ir divas bibliotēkas, tāpēc lielākais sadarbības partneris ir otra bibliotēka. Pasākumu organizēšanā bibliotēka sadarbojas ar pagasta Dienas centru.

2016. gadā papildus apmācība darbam ar bērniem un jauniešiem nav bijusi.

Vislielākā problēma ir bibliotēkas lietotāju trūkums. Problemātiski ir piemeklēt un ieviest pakalpojumus, kā arī noorganizēt pasākumus, kuri bērniem būtu aktuāli.

8. Novadpētniecība

Pārskata perioda prioritātes bija izveidot saturu novadpētniecības mapēm, izveidot aprakstus esošajām fotogrāfijām, papildināt mapes ar jauniem materiāliem. Ieplānoti darbi tika izpildīti.

Novadpētniecības krājums:

- Pamatā krājums sastāv no novadpētniecības mapēm, kuras tiek grupētas pa tēmām. Ir izveidotas 10 mapes par pagasta vēsturi, notikumiem, cilvēkiem u.c.
- Materiāli tiek glabāti mapēs, fotogrāfijas – fotoalbumos. Visi materiālu ir pieejami apmeklētājiem jebkurā laikā.
- Pārskata periodā digitalizācija netika veikta.
- Krājuma kvalitāte ir apmierinoša. Krājums ir neliels, taču, regulāri strādājot pie tā, ar katru gadu pieaug.
- Krājumā esoši materiāli ir aktuāli un raisa interesi lietotāju vidū. Bērni ir izmantojuši pētniecisko darbu izstrādei.

Novadpētniecības materiāli tika popularizēti, veidojot izstādes un iesaistot vietējos iedzīvotājus materiālu apkopošanā (pielikums Nr. 4).

Sadarbība tika veidota ar pagasta otru bibliotēku, vācot un apkopojot novadpētniecības materiālus, ar vietējiem iedzīvotājiem, kuri palīdzēja izveidot aprakstus fotogrāfijām un veidot izstādes.

Strādājot ar materiāliem problēmas rada pieredzes trūkums digitalizācijas procesos, kā arī laika trūkums, jo novadpētniecības darbs ir ļoti laikietilpīgs.

9. Projekti

Bibliotēka piedalījās Lasīšanas veicināšanas programmā Bērnu žūrija. Ieguvums 8 grāmatas par 55 *euro*.

10. Publicitāte

Par aktualitātēm un norisēm bibliotēkā apmeklētāji un citi interesenti tika informēti ar afišu palīdzību, mutvārdu reklāmu, uzrunājot personīgi, ievietojot informāciju novada informatīvajā izdevumā. Tika veidotas grāmatzīmes.

Bibliotēkai nav savas mājaslapas, pamatinformācija ir pieejama *Bibliotēku* portālā un Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi bija tie, kuru organizēšanā piedalījās paši bibliotēkas apmeklētāji, piemēram, vietējās rokdarbnieces, nesot savus darbus priekš izstādes, labprāt apskatīja jaunākās grāmatas. Afišas ar jaunāko grāmatu piedāvājumu arī tika pozitīvi novērtētas.

Problēma, kura saistīta ar publicitāti ir tā, ka liels bibliotēkas lietotāju un vietējo iedzīvotāju skaits ir pensionāri, kuriem nav zināšanu IT lietošanā, informāciju viņi var izlasīt tikai drukātajā veidā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Veidojot sadarbību ar citām instancēm, tiek popularizēta bibliotēkas darbība un pakalpojumi.

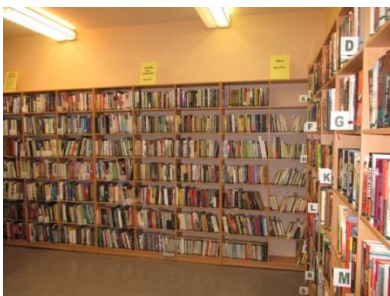
2016. gadā bibliotēkai ir izveidojusies sadarbība ar vairākām institūcijām:

- Sadarbība ar pašvaldību – nodrošināts finansējums, atbalsts pasākumos.
- Sadarbība ar pagasta otru bibliotēku – SBA, novadpētniecības darbs, ar bibliotekāro darbu saistīti jautājumi.
- Sadarbība ar pagasta Dienas centru – pasākumu organizēšana.
- Sadarbība ar SPB – metodiskais darbs, SBA, darba jautājumu risināšana.
- Sadarbība ar Saldus Jaņa Rozentāla vēstures un mākslas muzeju – izstādes (pielikums Nr.5).

12. Pielikumi

Pielikums Nr. 1

Jauni plaukti



Pielikums Nr. 2

Vietējo rokdarbnieču un mārišu privātkolekcijas izstādes



Pielikums Nr. 3

Galda spēles



Pielikums Nr. 4

Novadpētniecības izstāde
"Rozentāls manā pagastā", J. Zegners



Pielikums Nr. 5

Jaņa Rozentāla vēstures un mākslas muzeja
ceļojošā izstāde "Svešumā"

